

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Departementaal vertrouwelijk

Directoraat Generaal
Volksgezondheid

5.1.2e

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

T 06 5.1.2e
@minvws.nl

Datum

23 december 2020

Bijlage(n)

2

Aantal pagina's

6

memo

Update veiligheidsaspecten logistiek proces
COVID-19 vaccins

Dit document geeft een overzicht van wat er tot nu toe in actie is gezet en is afgesproken betreft de veiligheidsaspecten van het logistieke proces van de COVID-19 vaccins.

Aanleiding

Een toename aan incidenten rondom het RIVM en emoties die de COVID-19 vaccins oproepen in combinatie met de schaarste van vaccins en basismaterialen heeft geleid tot extra inzet op de beveiliging van de vaccins en basismaterialen. Volgens gemaakte afspraken is de beveiliging tot aan de levering bij de Nederlandse opslaglocatie de verantwoordelijkheid van de vaccinproducent, en is opslag en transport binnen Nederland de verantwoordelijkheid van het hiervoor door het RIVM ingehuurd bedrijf. Dit is een organisatie met geruime ervaring op dit gebied.

Gezien de grote publieke aandacht en het niet willen accepteren van enig risico rond de vaccins is vanuit VWS op 9 november het initiatief genomen tot oprichting van een projectgroep voor de nadere uitwerking van thema veiligheid/beveiliging COVID-19 vaccins. Op 10 november is deze projectgroep gestart. Aangesloten zijn VWS, RIVM, NCTV, JenV, Defensie, KMar, IenW, Nationale Politie, VR IJsselland.

Naast een centrale werkgroep zijn er 6 onderliggende sporen opgezet die elk wekelijks een eigen overleg hebben. Hieronder de sporen. Dikgedrukt de trekkers van elke groep.

1. Grens –opslaghub:	NCTV , JenV, Defensie, IenW, Politie, RIVM, VWS
2. Hub:	RIVM , JenV/NCTV, Politie, lokale Gemeente en Politie, VWS
3. Hub – toedienlocatie:	RIVM , JenV/NCTV, IenW, Politie, VWS
4. toedienlocatie:	VR IJsselland , JenV, NCTV, Politie, RIVM, VWS
5. CAS/BES Eilanden:	RIVM , NCTV, JenV, Defensie, IenW, Politie, BZK, VWS
6. Communicatie	VWS , RIVM, NCTV, JenV, Defensie, IenW, Politie, BZK, Gem. Oss, VR's

Doel

Centrale doel is als volgt: 15 december dienen de taken en verantwoordelijkheden omtrent bewaken en beveiligen helder afgestemd en in werking te zijn. Vervolgens wordt er vanuit deze groep gemonitord en aangepast op basis nieuwe informatie.

De zes sporen van de beveiliging en bewaking vaccins

1. Beveiliging en begeleiding transport vanaf de Nederlandse grens tot opslaglocatie

Het hoofddoel van het programma is "Het beschikbaar houden van schaarse goederen (vaccins en basismateriaal) ten behoeve van het vaccinatieproces (voorkomen van schaarste/tekorten) vanwege de impact op de maatschappij bij het ontbreken of tekorten van vaccins en basismateriaal".

Het afgeleide doel voor spoor 1 is "De verkeerstechnische begeleiding (motoren) en het beveiligen van de transporten is gericht op het faciliteren van een ongestoorde doorgang van het transport".

De scenario's waar in spoor 1 rekening mee wordt gehouden zijn:

- Transporten van productiefaciliteit in NL voor NL
- Transporten van productiefaciliteit in EU voor NL
- Transporten van productiefaciliteit in EU voor EU
- Transporten van productiefaciliteit in EU/NL voor CAS-BES
- Transporten van productiefaciliteit in NL voor EU/Wereld

Zoals in de inleiding aangegeven is dit formeel de verantwoordelijkheid van de producenten van de vaccins en de basismaterialen maar er is besloten hier voor zekerheid te kiezen. NCTV/NCC coördineert waarbij het inmiddels duidelijk is dat het merendeel van de vaccins en basismaterialen via de weg Nederland binnen zal komen.

Maatregelen:

- De begeleiding en beveiliging van alle transporten vindt plaats via hetzelfde format en werkwijze die standaard wordt gehanteerd door de Nationale Politie.
- De Nationale Politie heeft een factsheet gemaakt met wijze van uitvoering en uitgangspunten m.b.t. de transporten. Bij de begeleiding is een reactieteam in de nabijheid, alleen inzetbaar bij incidenten (mobiliteitsproces b.v. verkeersongeval. Deze factsheet is eveneens beschikbaar voor spoor 3.
- In Driebergen is een Verkeerstoren ingeregeld (NP, VCNL, RWS) die rechtstreeks contact heeft met de transporteur en direct kan inspelen op incidenten. Gedurende de transporten vindt tracking en tracing plaats vanuit de leverancier en de Verkeerstoren.
- Startoverleg met de leverancier en transporteur om doelstelling toe te lichten van de begeleiding en beveiliging van de transporten en het maken van (operationele) afspraken m.b.t. de transporten (data, tijden, overdrachtpunt grens, grootte van de colonne etc).
- Voor de informatievoorziening is een afgeschermd LANDELIJK BEELD COVID-19 VACCINATIES beschikbaar in LCMS.
- De vaccins voor de CAS-BES komen vanuit de productiefaciliteit naar de opslagfaciliteit (i.v.m. goedkeuringsprocedure van vaccins) en worden dan naar de betreffende luchthaven (Eindhoven en/of Schiphol) vervoerd voor transport naar CAS-BES. De voorkeursluchthaven is Eindhoven i.v.m. de korte afstand van de opslagfaciliteit naar de luchthaven.
- De Nationale Politie stemt af met de Belgische politie op welke wijze ze de transporten gaan begeleiden en beveiligen. Vergelijkbare afspraken zijn eveneens gemaakt met de Duitse politie i.v.m. transporten van en naar Duitsland.

Directoraat Generaal
Volksgezondheid

5.1.2e

5.1.2e

Datum

27 november 2020

- Maatregelen worden afgeschaald indien er geen sprake meer is van schaarste of er geen sprake maar is van risico's/dreigingen m.b.t. de transporten (informatie gestuurd).

Directoraat Generaal
Volksgezondheid

5.1.2e

5.1.2e

2. Beveiliging en bewaking opslaglocatie

Datum

27 november 2020

RIVM heeft een bedrijf de opdracht gegeven tot opslag van de vaccins. Dit bedrijf heeft al jaren ervaring met dit proces en RIVM werkt veel met hen samen. Het bedrijf beschikt over voldoende opslag en beveiligingscapaciteiten.

De media zijn op zoek naar de locatie, zolang het lukt blijft dit geheim. 11 december is het eerste mediabericht verschenen betreft de opslaglocatie. 18 december heeft gemeente Oss omwoners geïnformeerd. 21 december bracht Min VWS een werkbezoek waar ook pers aanwezig was.

Maatregelen:

- Movianto (Oss) is verantwoordelijk voor opslag. RIVM onderhoudt nauw contact over de staat van beveiliging. Intern zijn extra beveiligingsmaatregelen getroffen om een extra zonering aan te brengen en de weerstand te verhogen.
- Er is een meldkamer ingericht, met bemensing door 2 centralisten, bij Movianto. De centralisten coördineren de interne beveiliging en zijn het contactpunt voor binnenkomende transporten.
- De politie heeft samen met de gemeente en het Openbaar Ministerie voor dit spoor een IRS gemaakt voor incidenten met betrekking tot de verstoring van de openbare orde of andere incidenten. De maatregelen die hieruit volgen danwel op deze scenario's geprepareerd zijn, zijn vastgesteld in de lokale Driehoek.
- Bevoegd gezag is per 3 december overgedragen aan NCTV.
- Per 18 december wordt Movianto opslaglocatie ook beveiligd door KMar.
- Er is in Noord Limburg een back-up locatie georganiseerd. RIVM coördineert beveiliging hiervan. Deze locatie valt ook onder het Rijksdomein. Door politie en andere overheidsdiensten wordt de komende weken een schouw uitgevoerd.
- In het overleg met de lokale driehoek gemeente Oss zijn de beleidsuitgangspunten geformuleerd. Door de politie zijn preventieve plannen opgesteld voor verstoring van de openbare orde en criminaliteit. Dit gebeurt in overleg met regionale CCB.
- Er is lokaal een crisisteam ingericht waarin, buiten de reguliere onderdelen, ook de NCTV en RIVM zijn toegevoegd.

3. Beveiliging en begeleiding transport opslaglocatie – toedienlocaties

Omdat gestart gaat worden met vaccinatie van zorgmedewerkers op ca. 25 GGD locaties is de beveiliging van de transporten naar die locaties als eerste uitgewerkt.

De uitgangspunten voor het nemen van beveiligingsmaatregelen is in de eerste instantie op basis van aantal te vervoeren vaccindoses gemaakt.

- Groot of bulktransport >40.000 doses
- Middelgroot transport 1.000 – 40.000 doses
- Klein transport < 1.000 doses

In een later stadium zal ook door de huisartsen gevaccineerd gaan worden. Het is dan mogelijk om distributieroutes in te richten waarbij de logistiek dienstverlener alle huisartslocaties kan bevoorraden gelijk aan de jaarlijkse griepcampagne. Ook voor deze leveringen zal beveiliging gewenst zijn. Distributie hiervan wordt nog uitgewerkt. Afhankelijk van uitkomsten wordt passende beveiliging bepaalde.

Directoraat Generaal
Volksgezondheid

5.1.2e

Datum
27 november 2020

Maatregelen:

- Movianto is verantwoordelijk voor transport. Het RIVM stuurt vanuit Bilthoven de logistieke planning richting Movianto aan.
- De beveiliging voor de transporten tussen 1.000 en 40.000 doses wordt privaat verzorgd. RIVM en VWS regelen dit in. In de week van 21 december vinden gesprekken over contract en uitrol hiervan met beoogde partij G4S plaats.
- G4S kan per direct beginnen met het inrichten van de centrale meldkamer, het verkennen van de routes en opstellen procedures voor het ongestoord laten verlopen van de transporten. Tevens leveren zij beveiligers op de transporten.
- G4S zal de transporten 'live' monitoren (bakens onder voertuig) en mochten er incidenten zijn dan zal de bij het transport aanwezig beveiliging via de alarmcentrale van G4S opnemen met de Nationale Politie.
- G4S zal zorgen voor communicatie en opvolgingsprotocollen met de Nationale Politie.
- Voor mogelijke transporten van 40.000+ doses wordt dezelfde procedure als bij spoor 1 gehanteerd (VTB). Op dit moment nog niet zeker of en wanneer er 40.000 doses of meer vervoerd worden.
- Voor transporten met minder dan 1.000 doses worden geen additionele beveiligingsmaatregelen getroffen.

4. Beveiligen en bewaken toedienlocaties

In dit spoor wordt goed duidelijk dat beveiliging en bewaking breder uitwerkt dan enkel de beschikbaarheid van de geleverde vaccins. In de risico uitwerking wordt rekening gehouden met het type locatie en de aandacht voor bedrijfscontinuïteit en/of de veiligheid van het personeel.

De politie ziet in dit traject vergelijkingen in de organisatorische en de feitelijke verschijningsvorm die zij ook ziet bij (grote) evenementen. Er is vanuit politie daarom gekozen voor de principes van een evenement voorbereiding. Beseffende dat deze vaccinaties van cruciaal maatschappelijk belang is en alles behalve gericht is op vermaak, zal de politie vanuit deze benadering actief zijn binnen spoor 4. Protocollen evenement zijn ook bekend bij VR's. Zolang er geen concrete dreigingsinformatie is wil politie voorkomen dat zij bij ieder locatie aanwezig moet zijn.

Maatregelen:

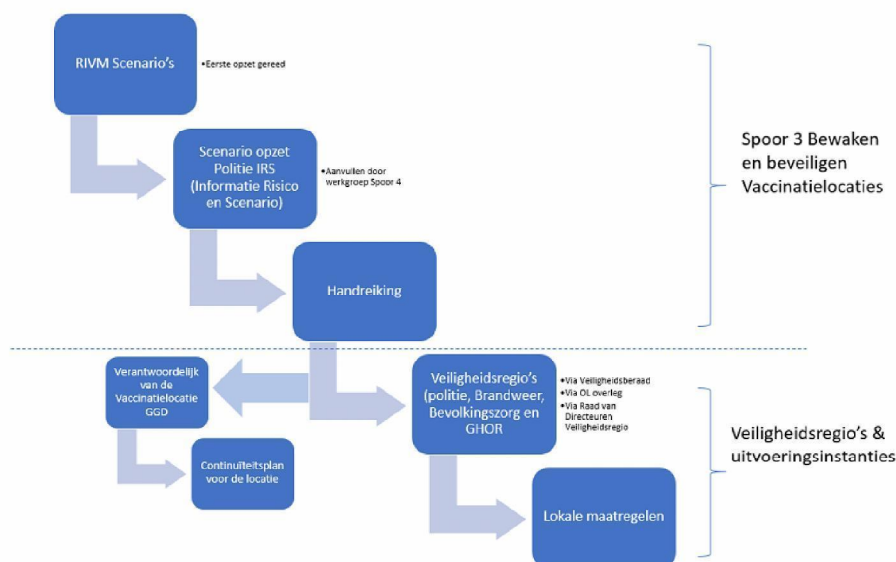
- Veiligheidsregio IJsselland (5.1.2e) treedt op als trekker en onderhoudt nauw contact met de andere VR's. In de week van 30 november worden alle veiligheidsregio's geïnformeerd over hun rol bij de beveiliging van de vaccins.
- De politie heeft voor dit spoor maakt een IRS (informatie, risico, scenario) document opgesteld. Deze is 16 december opgeleverd.
- Op basis van de IRS van de Politie heeft spoor 4 een handreiking met de andere VR's gedeeld op 18 december.

- Op 23 december gesprek met G4S. Insteek is dat G4S ook alle vaccinatielocaties gaat beveiligen. Dit zou betekenen dat er voor spoor 3 en spoor 4 een gemeenschappelijke alarmcentrale is die incidenten kan monitoren en, waar nodig, kan opschalen naar de Nationale Politie.
- De uitwerking van de handreiking in een veiligheidsplan is sterk afhankelijk de toedienlocaties. De handreiking wordt bekrachtigd in het Veiligheidsberaad van 28 december. Deze wordt voorzien van begeleidend schrijven van M VWS.
- Na het opleveren van de handreiking komt de coördinerende taak te liggen bij de Veiligheidsregio's
- Deze handreiking is de input voor de ROT's (Regionaal Operationeel Team) en RBT's (Regionaal Beleidsteam) van de Veiligheidsregio's om vanuit multi-disciplinaire aanpak te kijken naar wat de preventieve en repressieve lokale maatregelen moeten zijn in samenspraak met de uitvoerder (GGD, Huisartsen en zorginstellingen). Deze aanpak resulteert in een veiligheidsplan toedienlocatie per Veiligheidsregio.
- Communicatie richting huisartsenposten, Verzorgingsinstellingen, ARBO's en Ziekenhuizen gebeurt vanuit RIVM via de koepels. RIVM brengt dit in in de koepeloverleggen in de eerste week van december.

Directoraat Generaal
Volksgezondheid

5.1.2e

Datum
27 november 2020

Figuur 1; traject bewaken en beveiligen toedienlocaties

5. Beveiligen vaccins CAS/BES eilanden

Spoor 5 is begin december aangesloten bij deze werkgroep.

Maatregelen:

- Elk eiland kent specifieke criminaliteitsproblemen die een risico vormen voor dit geheel. Kmar zoekt contact met de inspecteurs op het eiland zelf.

- Politie heeft vraag al neergelegd bij de korpschef (Ronald) van Bonaire. Het antwoord volgt eerdaags. BES is daarmee afgedekt.
- Vraag ook laten meedenken voor de opslaglocatie wordt via de Kmar uitgezet.
 - NCTV geeft aan geen dreigingsanalyse voor de eilanden uit te gaan voeren omdat de eilanden geen Rijksdomein zijn.
 - De contacten met justitie en politie op de (ei)landen lopen via J&V. Daar zal een voorzichtige uitvraag gedaan worden over dreigingsinschatting en beveiligingsplannen. Ook is het mogelijk om via die lijn ondersteuning aan te bieden als daar vanuit de eilanden vraag naar is.
 - De uitvoeringsplannen van de eilanden zijn ontvangen door het RIVM. Hierin worden ook de beoogde opslaglocaties voor de vaccins per eiland aangegeven. BVA-VWS gaat contact leggen met de security managers van deze locaties en vragen naar de (beveiligings)plannen die daar gemaakt worden.
 - Vanuit VWS wordt bezien of er een dedicated transportvlucht voor vaccins moet worden geboekt (i.p.v. vaccins meesturen op lijnvlucht). Gezien de ontwikkelingen wordt het te onzeker dat er, als er van reguliere lijnvluchten gebruikgemaakt moet worden, vervoer is op het moment dat de vaccins naar de CAS BES moeten worden gebracht.

Directoraat Generaal
Volksgezondheid

5.1.2e 5.1.2e

Datum
27 november 2020

6. Communicatie

Midden december is ook een spoor 6: communicatie opgezet.

Maatregelen:

- Verschillende organisaties hebben een gezamenlijke overleg betreft communicatie, met name woordvoering Per scenario afspraken gemaakt over wie verantwoordelijk is m.b.t. woordvoering.
- Er wordt overzicht gemaakt van woordvoering van politie en GGD per regio om snelle opschaling van communicatie(lijnen mogelijk te maken)
- Afstemming over de communicatie met GGD/GHOR en de 25 GGD-regio's wordt opgezet.
- Bezoek 21 dec MVWS + pers aan Movianto in Oss. Spoedig verlopen.
- Met L2 eerste communicatielijnen afgestemd.

Spoor overstijgend

Cybersecurity

Informatiebeveiliging ligt in eerste instantie bij de betrokken organisaties zelf belegd. Vooralsnog wordt er geen separate werkgroep omheen opgezet. Gezien de behoefte aan overzicht wordt er daarnaast gekeken naar additionele inzet op cybersecurity omtrent de uitrol van vaccins. 21 december is dit als vraag bij CISO RIVM en CISO VWS uitgezet. CISO RIVM coördineert.

Crisisteam alle sporen

Bij het RIVM (Bilthoven) kan, op afroep, een crisis en coördinatiecentrum worden ingericht als beveiligingsincidenten daar aanleiding toe geven (met contacten politie, RWS en VWS). Het opstarten van dit centrum zal gebeuren als er zich in spoor 1, spoor 2, spoor 3 of spoor 4 een incident voordoet die impact heeft om de continuïteit van de vaccinatiecampagne en noodmaatregelen (beveiliging) noodzakelijk zijn. VWS (BVA) is in de lead mocht deze functionaliteit actief worden.